

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто почт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4.00 зол.
Чвертьрічно 12.00 „
Піврічно 24.00 „
Річно 48.00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7.50 зол., Німеччині 7.50 зол.,
Швейцарії 5 ш. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7.50 зол., Австрії 7.50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошен-
ня ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

СВІТОВА ПРОБЛЕМА.

Воєнні довжки в Європі і завязання американців.

I.

Вся увага світа зосередилась тепер біля справи воєнних довгів. Повинь статтей, повинь телеграм у пресі, скаламучений спокій у тих, що в переборщеною певністю очікували великодушного гесту Зауч. Держав П. Америки. Тимчасом азов океану загремів тверде слово „платити!“.

Відмова відповіді Гувера на солідарну петицію Європи і близький кінець мораторії гро-
дять такими комплікаціями в господарському організмі старого світу, які й передбачити годі. Збірня консумція у поодиноких державах, що цифрово скоплюють її державні бюджети, пере-
лила цю небезпечну межу, де вже і мріяти не доводиться про таку річ, як білансова рівнова-
га. Дефіцит навіть там, де в тресорах спочиває майже половина світового золота — у розбоба-
тій після війни Франції. Заплатити 15 грудня в р. амортизаційні рати від воєнних довгів і від-
сотки За. Державам — це значить обтяжити до-
датково розходою сторінку бюджетів, а з тим при-
пнути з головою у фінансово-господарський ха-
ос, звідки вже тільки крок до політичних потрясень у небезпечній формі.

Політичні довги Європи тяжать на ній не-
мало страшне прокляття, будучи рівночасно гріз-
ним „ментом“ для тих, що думають про війну,
і зобов'язують на те, що для війни потрібні гроші
і ще раз гроші. Не ті довги, що виростають із
циркуляції капіталів, себто з
результату і нормального по суті
міжнарод. господарських взаємин, — не
вони, а цей баласт, що його вистріляли а тися-
чі гармат і мільйонів рушниць на побоєвищах
воя — ось страшна змова Європи в 14-ліття
Всесвіту. Мало — ця змова, мов важка хмара, має
пасти над Європою через більше ніж пів сотні
літ, бо аж у 1988 р. в найкращому випадку ма-
ло покінчитись сплата кольосальних воєнних
зобов'язань.

II.

Зобов'язання Європи супроти За. Д. П. Аме-
рики з часів війни дають у сумі 20,552.991 тисяч
доларів, з чого припадає на:

Англію	9,969.370 тис.
Францію	6,840.913 „
Італію	2,384.601 „
інші держави	1,338.017 „

Та тим не вичерпується справа воєнних дов-
гів, бо агадані вище цифри ваяжуться знова з
розрахунками, що їх європейські держави ма-
ють із часів великої війни між собою. Коли та-
кож узгадати, то воєнне задовження Євро-
пи супроти себе й Америки буде дещо інше, хоч
і сумі дасть нам такий самий вислід. І так по-
в'язані претензії згад. доданню зобов'язань
структура воєнного задовження буде ось-яка:

Англія	4,161.169 тис. дол.
Франція	10,443.873 „
Італія	3,721.351 „
інші держави	2,226.523 „

Коли в даний мент солідарне тиснення звер-
нується проти Америки, то це-ж не виключає ригор-
озитивного підходу до справи доходження сво-
їх авторитетних прав (відликаній) серед самих єв-
ропейських держав. Особливо тоді, коли твер-
дять Америки залишитись у дальшому і справ-
ді треба буде платити...

III.

На чолі європейських претенгів помашерува-
ли до Вашингтону дві великодержави, Англія і
Франція, і їхня преса виявляє теж найбільшу е-
нергію в атакуванні впертого заморського союз-
ника.

Принада цьому та, що власне Англія і Фран-
ція мають найбільші довги в Америці і критич-
но 15 грудня найбільше мусять заплатити (Ан-
глія 80, а Франція 19 міль. дол.), а потім ще
і те, що Франція винна Англії з титулу війни бі-
льш ніж 7 мільярдів (що додала би зредукувати, а то
і зменшити), а знов Англія крім більше-менту
Франції має зрештою самих „сумнівних
довгів“.

Треба виразно підкреслити те, що солідар-
ні довжки зі старого світу порушили не тільки
справу нової мораторії. Ні Вона заявили про
необхідність нової дискусії на тему воєнних дов-
гів у цілому. Ціль дискусії очевидна: ануляція
воєнних обтяжень на їхніх гіпотечках так, як во-
ни дарували німцям у Льозанні дальшу сплату
репарацій. Оправдуючи своє нескромне бажан-
ня, Англія і Франція ідуть у тушу аргументів
тяжкого калібру, ставлять їх поруч себе у дов-
гих рядах. Бо тих аргументів тепер чимало в су-
часній господарській ситуації Європи і цілого
світу. І власне вони, ці господарські аргументи,
спричиняють те, що біржові кола на Уол Стріт
успереч переконанням значної більшості аме-
риканського громадянства і сенаторів (а через
те й обох президентів, Гувера і Рузвельта) скло-
нюються до необхідності скреслення воєнних
довгів і торгування з Європою, яка знова стане
цілим відборцем Америки — мовляв — після
санакції своїх фінансів.

Чи завязаття Америки, яке вона виявила у
відповіді Європі, вимагаючи дотримання груд-
невого речинця, є остаточне, чи чергові ноты,
які готують у Лондоні і в Парижі впануть уже
тепер на американців і вони уступлять — цього
ще ніхто не знає. Одно певне, що тоді, коли во-
ни справді уступали (а до цього скорше чи піз-
ніше змусять їх обставини), вони скажуть: коли
ваші бюджети не витримують витратків на сплату
довгів, то закінчіть божевільні переговори у
зброєнні. Це, а не що інше є найважливішим мо-
ментом у зрівноваженні бюджетів.

IV.

Польща теж вислала ноту до Вашингтону
і так само, як інші рахувала на успіх спільної ак-
ції. Вона навіть скорше ніж великодержави, за-
раз після того, як Греція зголосила в Америці
свої технічні платиничі труднощі (себто девізації,
— бо ефективні труднощі підкопують кредит),
Польща теж попросила за пролонгацію аморти-
заційної рати, з тим, що заплатити відсотки. Ко-
лиж акція пішла широким фронтом, Польща пі-
шла слідом інших.

Справа фінансів — це одна з найбільших
боячок польської держави. Прелімінований бу-

3 мільона людей, уроджених в одному році,
половина їх вмирає в 45-ім році життя, а одна
третина доживає 60-ого року життя. Ви не
знаєте до котрої категорії належите. Ви може-
те вмерти і перед 45-им роком життя, вмерти
навіть негайно, а тому треба Вам заздалегідь
обезпечити своє життя в користь своєї рідні.

Найкраще може це зробити

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО

„КАРПАТІЯ“.

Львів, Ринок ч. 38 (власна камениця).

джетовий... дефіцит, що ринняється денно май-
же 1 мільонів золотих, був підчас недавньої ре-
кордово-короткої соймової сесії голосною по-
дією. Залишаючи на боці закиди опозиційних
груп (проф. Рибарський і ін.), в яких говориться
про фікційні доходи, що їх уряд подає у бу-
джетах і інші неправдивості, — вистарчить
переглянути урядові цифри, аби побачити, яким
ударом був би для польського скарбу і господа-
рства примус заплата рати і процентів від
сконсолідованої позички в Америці (ок. 40 міль.
зол.)!

Воєнне задовження Польщі — це взагалі
більша половина її державного довгу (3.200 міль-
онів проти 5.028 міль. зол.). Воно обтяжує ко-
жного громадянина сумою 10 золотих. Самі від-
сотки від них злідають річно 130 міль. Правда, А-
мерикі Польща винна 1.850 міль. зол., але теж
решта, тобто 1.350 міль, моглаб щезнути з поль-
ської гіпотечки, якщоб американці згодились на
ануляцію воєнних довгів. Одно потягує за
собою і друге.

Разом зі солідарною акцією, Польща про-
бує гру на окремий „привілей“. Крім господа-
рських аргументів (воєнний терен, усунення її від
партиципації в німецьких відшкодуваннях,
і т. і.), вона анує теж мотиви моральні, а саме:
оборону західної цивілізації від більшовизму.

Та цей аргумент мабуть найслабше зможе
промонити до совісті американців. Вони на такі
„привілеї“ не підуть, хіба за рівновартну ціну
матеріального характеру. Так і треба арештою
розуміти їхнє бажання переговорювати з кож-
ним довжником окремо.

В. Несторович.

Боротьба з неписьменністю.

Нарада представників української преси і центральних установ у справі започаткування масової боротьби з неписьменністю.

В суботу 26. листопада ц. р. відбулася в залі
засідань Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ у
Львові конференція представників української
преси і центральних установ у справі масового
поборювання неписьменності в нашому народі.
Конференція відкрила в голінні 6-й вечором го-
лова „Просвіти“ д-р І. Брик. Він привітав при-
сутніх, засував коротко завдання конференції
та передав провід у руки голови комісії для по-
борювання неграмотності при Головному Виділі
„Просвіти“ о. крм. Ю. Даєровичеві.

Реферат про боротьбу з неграмотністю виго-
лосив від комісії для поборювання неграмотно-
сти ред. Володимир Целевич. Над рефератом ви-
язався річева й обширна дискусія, що тривала
кілька годин. Вислідом дискусії були три резо-
люції, які присутні ухвалили одностайно. Пер-
шою була резолюція запропонована референтом.
Її зміст такий:

1) Зібрані на нараді для 26. XI. ц. р. пред-
ставники української преси і центральних укра-
їнських установ виставляють започаткування Го-
ловним Виділом Т-ва „Просвіти“ ударну акцію по-

борювання неписьменності, вважають її пре-
важною для будуччини українського народу і
закликають усі українські установи підтримати
цю акцію морально і матеріально по своїх силах
в області своєї діяльності.

Зміст двох інших резолюцій представляєть-
ся так:

2) Представники української преси і цен-
тральних установ, зібрані на нараді для 26. XI.
ц. р. в справі поборювання неписьменності по-
відомляють про зміст реферату і хід дискусії своїм
управля, які у свою чергу повідомляють Т-во „Про-
світа“, якими роботами й методами зможуть во-
ни співпрацювати з „Просвітою“ над поборюван-
ням неписьменності.

3) День 8. грудня „Просвіта“ встановить
днем започаткування ударної кампанії для по-
борювання неграмотності (прім плаштовування
просвітних свят і збирання матеріальних жертв
на „Просвіту“ в тому дні всі філії та читальні
„Просвіти“, а також окремі громадяни повинні
потворити відповідні апарати для поборювання
неграмотності).

Гітлер про політику Німеччини.

БЕРЛІН (ПАТ). На зборах нап. соціалістів
у Ваймарі виголосив Гітлер промову, в якій
критикував доперішні зарадження міністра
внутр. справ Гайля і мін. райхсвеки Шлайхсба.

У справі закордонної політики зазначив, що
продовжування нинішнього курсу спричинить
тільки ще більшу ізоляцію Німеччини.

Обі сторони ратифікували польсько-радянський пакт про неагресію.

ВАРШАВА (ПАТ). Президент Польщі ратифікував пакт про неагресію між Польщею і СРСР, підписаний у Москві дня 23. липня ц. р., а також конциліаційну угоду, підписану в Москві дня 23. листопада ц. р. послом Патеком і комісаром закордонних справ Літвіновим.

МОСКВА (ПАТ). Президія УВК. СРСР. ратифікувала більшовицько-польський пакт про неагресію, підписаний у Москві дня 23. VII. ц. р., а також конциліаційну конвенцію, підписану у Москві дня 23. XI. ц. р.

Заг. Збори кооперативи „Український Театр“.

В суботу 26. ц. м. у домі кооперативи „Український Театр“ у будинку Музичного Інституту ім. Лисенка відбулися Загальні Збори цієї установи, яка серед нашої нинішньої театральної мізерії єдина ще цікавиться українським театром і по змозі старається йому допомогти. На превеликий жаль — лише дуже невеличкий гурт членів кооперативи бере активну участь в її житті. І так на 2700 членів кооперативи напр. на суботнішніх Загальних Зборах було 28 осіб — і то, як дехто зазначив, це було особливо „високе“ число.

Зборами проводив спершу — поки голова Надзірної Ради радн. Й. Дрималик був референтом — пос. д-р В. Загайкевич, потім п. Дрималик. Головною темою нарад була частинна зміна статуту, при чому найважливішою зміною було зменшення числа членів Надзірної Ради з 11-ти на 7 та заступників із 3-ох на 2-ох. Ця зміна показала необхідною з огляду на більшу рухливість Надзірної Ради, яка при 11-ти членах часто не могла зібратися кворумом. З інших змін треба згадати модифікацію постанови, що для розв'язання кооперативи потрібна присутність на Загальних Зборах мінімум 10-ої части-

ни всіх членів (себто 270 осіб). Зміна тої постанови не порушує безпеки існування кооперативи, яку забезпечують інші клізули статуту; зрештою, нема у нікого ніяких найменших тенденцій розв'язувати одно з найкорисніших і найбільш потрібних товариств!

Усі пропонувані Надзірною Радою зміни збори прийняли здебільша одностайно.

Потім у голосуванні картками вибрали нову Надзірну Раду в такому складі: радн. Й. Дрималик, д-р Михайло Волошин, д-р Юліан Савчак, ред. Василь Мудрий, драм. арт. В. Блавацький, пос. д-р В. Загайкевич, ред. Остап Боднарчик. Заступники: д-р С. Людкевич і п. Олексин.

У дискусії при внесках промови порушили м. ін. такі справи, як репертуар останніх виступів Театру ім. Тобілевича у Львові, потреба допомогти цьому театрові перекладами чужих пєс, потреба створення активної артистичної комісії, вічна болячка театральної салі, субвенція для Театру ім. Тобілевича, потреба вибору кращої дирекції кооперативи і ін. Дискусія протяглась до пізнього вечора.

На відтинку ощадності.

V. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ощадність“ у Львові.

В суботу 26. листопада ц. р. відбулися в салі засідань Центробанку у Львові п'яті з черги Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ощадність“. Збори почалися в 5-й годині вечором. Відкрив їх о. крм. Дамян Лопатинський. Звіт з діяльності кооперативи за минулий діловий рік складав від дирекції Т-ва п. Маркіян Кисілевський.

У звіті зазначив, що в минулому році, вважаючи на сучасну господарську скруту, товариство всеж розвивало успішну діяльність. Доказом цього сума ощадностей у наших кооперативах, яка в 1931 р. зросла на 6.1 відсотків, під час коли в кооперативах, об'єднаних у 18-ти польських, жидівських і німецьких ревізійних союзах у Польщі ощадності об'єдналися на 22.4 відсотків. Зі звіту ми довідалися, що ощадниста акція нашла дуже гарний терен у наших школах, де молодь заохочувала навіть поважні суми в одному шкільному році. Відноситься це передовсім до шкіл „Рідної Школи“. Свята ощадності в цьому році відбулася вже у Львові (де їх було 16), а в краю будуть відбуватися до кінця січня 1933 р.

Після звіту відчитано повідомлення Козтральної Комісії та Ревізійного Союзу Укр. Кооператив.

Збори затвердили біланс і призначили з надлишки 10 відс. на резервний фонд, а решту приділили до організаційного фонду.

Над звітами вивчалася річеза дискусія, а якій звертали увагу передовсім на техніку пропаганди за ощадністю.

Загальні Збори рішили вівати всі кооперативи в краю, щоб відбули свята ощадності та використовували їх для широкої пропаганди ідеї ощадності.

ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ за українською мовою навчання переводити безумовно в усіх українських громадах, де є польські й утравістичні школи!

ПОЛЬСЬКІ ІНВАЛІДИ ПЕРЕРВАЛИ ГОЛОДІВКУ.

Голодівка інвалідів у льокалі „Лейб інвалідів польських військ“ у Варшаві, що тривала три дні, закінчилася, бо голодуючі одержали з міністра суспільної опіки запевнення праці і виплати допомог до часу одержання заняття.

Позаочне навчання.

Відкриття Українського Технічно-Господарського Інституту в Подєбрадах.

Дня 12. листопада в аудиторії Української Господарської Академії в Подєбрадах відбулося скромне свято — відкриття Українського Технічно-Господарського Інституту позачочного навчання. Збори відкрив ректор Академії проф. Б. Іваницький, який привітав присутніх гостей та членів української коольонії в Подєбрадах, а потім підкреслив, що Академія, її персонал, починає нову працю, не припиняючи старої. Позаочна освіта вже торує собі дорогу між українцями. На західних українських землях Ревізійний Союз Українських Кооперативів зорганізував уже кооперативні курси позачочного навчання. Але широко пляновану акцію несення технічно-господарської культури в українські маси на підставі європейського та американського досвіду вперше започаткує подєбрзська академія. Нині, в добі тяжкої світової кризи, Академія сподівається, що її заходи будуть українським загалом підтримані. Коли ці сподівання не заведуть, то Український Технічно-Господарський Інститут буде працювати й розвиватися та причинитися до дальшого культурного поступу українського народу.

Голова Т-ва Прихильників УГА проф. д-р Б. Матюшенко, вітаючи відкриття УТГІ, підкреслив, що завданням, яке поставило собі Товариство Прихильників УГА: знайти серед українського громадянства фінансову підтримку для УГА, було спробою, одночасно дежим ризиком. Дійсність показала, що надії не завели, українське громадянство жваво відгукнулося на заклик і виказало значну, особливо на теперішні тяжкі часи, жертвенність. Опісля представив вгугу нової установи.

Після прочитання численних привітань ректор проф. Іваницький подав інформаційний звіт щодо організації, сучасного стану та завдань УТГІ. Організація Інституту базується на існуючій організації Академії. Програми Інституту такі самі, лише позатім намічена організація цілої низки популярних викладів з окремих фахових курсів та предметів. По даним Секретаріату УТГІ у дні 12. листопада було подано формальних подань на різні відділи і курси 66 особами. Найбільше петентів з Галичини — 44, Волині 13. Є прохачі з Франції, Румунії, Америки та інш. Інститут уже приступив до формального зарахування студентів та курсантів на відділи: агрономічно-лісовий та економічно-кооперативний і фактично розпочав навчання на цих відділах. На хемічно-технологічний відділ прохання надходять і в міру згодошення достатньої кількості студіюючих буде відкрите навчання і на цьому відділі. Перед Академією стоїть важливе завдання — сполукаризувати ідею позаочного навчання між українськими масами. З влячністю треба ствердити, що українська преса дуже прихильно поставилася до акції Академії і присвячує їй належну увагу.

Після офіційного звіту ректора свято закінчилося.

Ол. К—ний..

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 30. ЛИСТОПАДА 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ.

17)

ВОВКУЛАКА.

Взяв свою рушницю і свій довецький ніж, які зложено вже передтим у вашій кімнаті, сховав їх у шафі і, замкнувши її, витягнув ключ.

— Може будете ласкаві, сховати мені його? — сказав до мене, подаючи мені, на мов велике адикування, ключ: — а мій би забути за нього, він напевно маєте більше пам'яті, від мене.

— Навішним способом на те, щоб не забути вашої зброї, — сказав я — було би поставити її на цьому столі, біля вашої софи.

— Ні... Вачите, кажучи щиро, я не люблю лати коло себе зброї, коли сплю... А притока до цього така: Коли я служив при гусарах у Гродні, я спав одного разу в одній кімнаті з моїм товаришем, а мій пістолі лежали на кріслі біля мене. Вночі, збудив мене несподіваний гук. Я держав у руці пістолі, яку вистрелив і куля перейшла на два пальці понад головою мого товариша... Я ніколи не міг пригадати собі, що саме сонлося мені тоді.

Це оповідання стурбувало мене трохи. Я був гелер забезпечений, що не дістану кулі в голову; але, коли я лягав на високу стіль, на гонілаві

плечі мого товариша, на його жиласті рамена, вкриті чорним волоссям, то я не міг адержатися від думки, що він міг цілком добре задушити мене цими руками, колиб йому що злого приснилося. На всякий випадок, я старався не показати йому найменшого занепокоєння; тільки поставив біля своєї канапи на крісло свічку і ваявся читати свій катехізм Лявіцького, який я взяв зі собою. Граф побажав мені надобраніч, і положився на своїй софі; обертався на ній п'ять або шість разів, вкляці, здавалося, заснув, хоч був скулений мов той любовник Горація, що, замкнувши у скрині, доторкає скорченими ногами бороди:

...Turpi clausus in arca
Contractum genibus tangas caput...

Час-до-часу вітхав глибоко, або видавав дивні нервові харчіння, яке я приписував його невинітному положенню підчас сну. Так пройшла приблизно година. Я й сам почав дрімати. Замкнувши книжку, я примотувався якнайвишніше на мому леговищі, коли враз знаний сміх мого сусіда прошив мене дріготною. Я поглянув на графа. Мав очі заляпані, ціла його тіло тремтіло, а з відхилених уст виривалися якісь ледви артикуловані звуки.

— Така сміха! Така біла!... Професор не знає, що говорить. Він не варта нічого. Що за ласий кусок!

Потім почав з залістю кусати зубами по душку, на якій лежала його голова і рівночасно видав з грудей такий сильний рик, що сам збудився.

Я лежав непорушно на своїй канапі, прикинувшись, що сплю. Одначе слідив за ним уважно. Він сів, протер очі, зітхнув тяжко і сидів так майже годину, не змінюючи положення, затоплений, як здавалося, у своїх думках. Одначе мені було дуже моторошно на душі і я пообіцяв собі ніколи більше не лягати спати в одній кімнаті з графом. Та зголом утома взяла верх над неспокоєм і коли ранком слуга увійшов у нашу кімнату, ми оба спали глибоким сном.

VI.

Після снідання, ми вернули до Медіатальтас. Тут, найшовшися на одинці з доктором Фребе-ром, я сказав йому, що граф, здається, хорий, що має страшні сні, щ є мабуть сновидом, і в цьому стані може бути небезпечним.

— Я вже це все сам помітив — відповів мені лікар. — При своїй атлетичній будові він нервовий, як яка тендітна жінка. Можливо, що ува-слідив це до своєї матері... Вона неколко лютувала цього ранку... Я не вірю запалто в історію про переляки і задушення вагітних жінок; але одно певне, а саме, що графиня опанована манією а манія передається разом із кровю.

Продовження буде.)

3 організаційного руху.

Загальні Збори Старшин Народної Організації Українців м. Львова.

В неділю 27. п. м. відбулися в залі „Української Бесіди“ у Львові Загальні Збори Старшин Народної Організації Українців м. Львова (у фірмі довірочної наради). Участь у зборах взяло 73 особи, у тому ж голова УНДО, пос. д-р Дмитро Левицький, якого прийняв голова Нар. Організації п. А. Березовський.

Збори отворив п. Березовський, що подав до відома порядок нарад і відчитав список тих членів Н. О., що померли за час від минулорічних зборів. Присутні ашанували пам'ять померлих повстанням з місць. Потім секретар п. В. Баран відчитав протокол попередніх Заг. Зборів, після прийняття якого коротке звідомлення з організаційних досягнень дільниць Н. О. змислив організатор п. Аг. Добрянський. З того звідомлення ми довідалися, що дільниць Н. О. є тепер 10 (у мин. році було 11), всіх зареєстрованих членів є 2.132 (у тому році понад 100), участь у дільницьких зборах, що попередили ці збори, взяло 720 осіб. Центральна нарада мала добрий зв'язок з поодинокими дільницькими організаціями, які в загальному працюють справно. Небагато буде влаштований по дільницьких організаціях цілий ряд викладів з найрізноманітніших ділянок знання. Зі звіту члена Провірної Комісії п. Микитського довідалися присутні, що Нар. Організація мала у звітному році понад 5.000 зол. приходу (майже виключно з вкладок).

З черги збори вибрали комісію-матку у складі пп.: Стефанівського, Пастернака, Гоїна, Терещенко і Микитовича, яка пішла на нараду. В міжділі зreferував п. А. Добрянський організаційний устрій осередків і дільниць Н. О. З дискусії над звідомленнями, що тягнулася понад 2 години, промовляли: д-р Марітчук, д-р Гладкий, ред. Гладкий, дир. Похмурський, д-р Омекшишин, п. Фай, мгр. Жовнір, ред. Курдиш, п. Галібей, пос. д-р Макарушка, о. прал. Куницький, дир. Радловський, д-р Дєрович та ін. Чапля. На всі порушені справи дав відповідь п. Добрянський.

Ще перед вибором нової Старшини збори вибрали комісію з 5 членів, якої завданням буде ооревести остаточну редакцію і стилізацію організаційного устрою (правильника) осередків і дільниць Н. О.

Крім того збори прийняли після короткої дискусії таку резолюцію посла д-ра Л. Макарушки: „Загальні Збори Народної Організації Українців м. Львова стверджують, що службові українських установ на терені Львова беруть за малу участь у громадському житті і його праві, тому звертаються із закликом до всіх службовців(чок) цей прикрий стан у найближчому часі змінити“.

Після того збори вибрали нову Старшину Н. О. у такому складі: А. Березовський — голова, члени: д-р Ол. Марітчук, о. пр. Куницький, Аг. Добрянський, ред. Гр. Гладкий, о. А. Каштанюк, мгр. В. Жовнір, П. Петрик, І. Пастернак, пос. д-р Л. Макарушка, М. Матвійчук, Гр. Омекшишин, Л. Савойка та інж. Чапля. Крім того одно місце резервовано для представника студентства. Заступники: Е. Матейовський, С. Єврейський, М. Волянський, М. Дорожников і К. Пастішка. Позатим вибрано членів Провірної Комісії і Мирового Суду.

При внесках збори серед живих оплесків публіки довіря Українській Парламентарній Репрезентації і проводили УНДО.

Закінчив збори голова п. Березовський (виступав отже вже шостий раз), подякувавши учасникам за участь у більше як 4-годинних нарадах. Присутні відспівали нац. гимн і на цьому збори покінчилися.

Заг. Збори „Молодої Громади“.

Річні Загальні Збори Т-ва „Молода Громада“ відбулися в суботу 26. п. м. в локалі „Української Бесіди“ при участі 34 членів (на всіх зборів). Отворив збори голова Т-ва д-р Б. Гнатевич, тарював п. Степура. В дискусії над звідомленням і над можливостями дальшої праці в Т-ві промовляли пп. Л. Ленкий, д-р Бурачницький, Бонковський, ред. Палів, Вербицький, Хархаліс,

дир. Шепарович і ін. В дискусії упало багато цінних думок про причини дотеперішнього слабого розвитку Т-ва і про способи піднесення його розвитку. Після ухвалення абсолютної уступачою Виділові комісії-матки у складі інж. Мельника, д-ра І. Рудницького і дир. Радловського запропонувала склад нового Виділу. Почалася нова дискусія; тому з уваги на пізній пору пересунуто збори на пізніший речивець.

мимоходом.

Українська публіка у театрі й концерті...

(Рефлексії після гостини театру ім. Тобілевича у Львові)
(Голос із кол. читачів.)

З кругів наших читачів отримуємо наступні уваги:

„Колиб ми мали свій постійний театр у Львові, то ми моглиб мати більше строгі вимоги і до театру і до публіки. Але коли наша публіка стрічається із театром двічі-тричі у рік, то нема дивниці, що не вміє у театрі поводитися...“

Таку увагу чули ми від одного мельмана, який признавав, що і з театром нашим і публікою не все у порядку, та старався шукати виправдуючих аргументів. Щодо театру — ті аргументи переконувать, — хоч може не на 100 відс. то все ж бодай на 75. Зате щодо публіки — що найвище на 25 відс. Бо можна погодитися з твердженням, що у постійній мандрівці по провінційних містечках, серед вічного життя у вагоні й на возах та серед вічних турбот за гроші, які уможливилиб передовсім переїзд людей і перевіз декораций і місця на місце, при постійному перебуванні в маломістечковій атмосфері, мало придатні до творчих містечкових аусів — що при тих усіх умовах важко дбати за новий репертуар, придумувати нову постановку, займатися театральною самоосвітою, словом „підняти“ театр з рівня провінційальності на рівень „столичний“. Зате важко погодитися, що для того, щоб мати маніри „добре вихованої“ людини, треба спершу мати власні салони. Не можна з легким серцем приналежати річчю правильною, що поки українці не матимуть у Львові всіх власних осередків культури — досі залишаться людьми некультурними...“

Фактом є, що нині існує вже у Львові чимало одиниць, яких відрізняє від українського театру й українських концертів не репертуар і не виконавці, лише — публіка. Рідна, своя, „власна“ українська публіка. По справедливості треба сказати, що назовні, олігами, вона презентується вже зовсім пристойно: переважають темні вбрання у мужчин, а мішанина жіночих суконь — від вечорних шовкових до скромних вовняних — буває та сама, що й у польських театрах. Можна теж вибачити вишкочиві гамір на коридорах, голосні оплески, голосне викрикування імея і досить безпардонне топтання по ногах... Зате не можна ніяк вибачити поведінки на сцені; це не поведінка, а один жах.

Передовсім — сплякування. Український театр заловів нпр. позачок вистав на 1/3, починав у 8, а в 1/2 добрих 30—40 осіб шукало ще наомацки своїх крісел. Пова сплякуванням питомою рисою поведінки української театральної і концертної публіки є зайве шведлання і торчання у переходах на сцені. До ноторіальних явищ належить також образок: спирається молодий добродій коліном на крісло (здебільша муже) і простягає руку крізь два-три ряди своему знайомому чи знайомій. Ніхто не подумав, що може легко прийшов шукати в театрі й на концерті самоти, що хоче вдовольнитися чашиним кивком голо-

ви знайомим і не має бажання входити у сердечні дискусії. На жаль, хто в нас іде до театру чи на концерт мусить згорі рахуватися з тим, що його спомінь будуть втягати до атмосфери й до проявів „колективної фаміліярності“. Хоча хто, чи не хоче, має хто відповідний настрій, чи ні — він мусить бути фаміліярним, чи радше — ставати об'єктом фаміліярності...

Але і це булаб дрібниця. Дрібницею булоб і явище „русина на концерті“, про якого атадував уже раз малий феєталіст: у розціпленому плащі на сцені, з манірами віята на сільському фестині. Все це можна би стерпіти з уваги на програму вечора, на песу чи концерт. Але ба: річ у тім, що саме наша кохана публіка не дозволяє глядачеві та слухачеві глядіти ані слухати!

Ця публіка така „власна“, вона така скромна у своїх вимогах, що реагує на все, що діється на сцені й естраді, справді наче глядач видюша на острові Паро-Паро. Вийде, сламімо, у „Сороч. ярмарку“ сват і каже: „Ходімо, брате, напхитесь горілки“. І публіка реве: „браво“. Скаже діва особа „матері твоєї хрін“ — спонтанічні оплески; вийде добре ухарактеризований артист — бурляві оплески, після кожного танку — оплески, кожної арії — оплески, після кожного найдурнішого дотепу захоплений оплески, в найменш відповідному місці — оплески та й оплески. Впродовж одної дії — буквально яких двадцять разів при вікритій сцені оплески! Гей, публіко кохана, чи дійсно не можна запанувати над своїм захопленням аж до кімця дії, щоб за одним матом зробити артистам овації, а не розбивати психіку кількадесять кусців і не мучити авторів! — глядачів?!

Поруч з тими оплесковими вистовтваннями свого подиву й задоволення — заці! долі виявляють подиву іде задоволення сцени й сусілів голосними розмовами та ваганнями думок на тему того, що на сцені діється і що там не діється. Перешиттування й розмова є зворушливими головно на концертах: одна концерт іде на естраді, а другий колективний, на сцені. Треба тіба попастися в екстаз, щоб вухо не реагувало на голоси зі сцені, а слухало тільки естради.

Примітивізм, примітивізм, брак вишкочиві це одна справа, а пристойна поведінка — це друга справа. Гадімо, що — нікого не ображуючи — таки треба ці справи порушувати й просити приладумуватися над ними — для доброї рідної культури, рідного театру й музики...

Мельман.

ВАЖКЕ СТАНОВИЩЕ ЗУПУ.

Зменшення допомоги безробітним умови робітникам з 9-ти до 6 місяців.

В суботу 26. п. м. у залі засідань Заведення Умови Робітників („Заклад Убогих і Правонаїлуг Умислових“ — ЗУПУ) у Львові відбулася пресова конференція. Голова її був п. Степанович. І П директор Зай-ЗУПУ обшарно інформували присутніх представників львівської преси про правний і фінансовий стан ЗУПУ, спростували деякі голоси преси й просили — незалежно від освітлення візності та коментарів політ. характеру — мати за це фактичні обставини.

Вони звернули передовсім увагу, що на терені Польщі існують чотири такі заведення (Львів, Варшава, Познань і Королівська Гута) і лише з них веде свою господарку автономно. Висловлюючи з них є теж два відділи. Інвалідський фонд, і фонди цих відділів та їхня господарка є самостійні та взаємно вони за себе не відповідають. Маєтковий стан інвалідського від-

ділу є без порівняння кращий, ніж відділу безробіття. Перший із них має (книжково) ок. 53 мільонів маєтку, останній має лише претенсії до хлібодавців, при чому ті претенсії є вже у великій частині об'явлені останніми позачками у відділі інвалідському.

Фінансова ситуація відділу безробіття у львівському ЗУПУ є вкрай трагічна. Крізь двох останніх літ, в яких зменшилося число забезпечених і погіршилася платісткість підприємств, а з другого боку надзвичайно збільшилося число безробітних — витерпала зовсім усі репертові фонди, прибирав і роках „високої кошикувності“. Бюджет на 1933 рік передбачав з мільонів рр. дефіцит. Безробітні коштів ЗУПУ місячно 600.000 зол., місячні видати з титулу законних оплат не перевищують 200.000 зол. До цього доплати ЗУПУ ратує ситуацію внутрішніми позачками (іх дає інвалідський відділ інвалідсь-

робіт, за оплатою відсотків та під застав старих претенсій до правдавців), але вже від грудня п. р. ситуація стан зовсім безнадійна. Все належить від уваги, який, як досі, ставиться супроти долі ЗУПУ, себто забезпечення умови робітників, досить байдуже. В усякому разі уряд не робив нічого, що дозволялоб умовним робітникам поборитися остраху за втрату дотеперішніх своїх оплат і безнадійність забезпечки на випадок безробіття.

Хоча керівництво ЗУПУ висловлювалося на пресовій конференції дуже обережно, відповідальних урядових чинників не критикували і питання про можливість інтересів уряду не торкалися, а проте всі актували, що у нинішній ситуації допомога від держ. скарбу необхідна, якщо нинішні безробітні, а з перш і загострення економічних та соціальних умови не має стати ще більшою, ніж є „Санація“ відносин шляхом вищих оплат чи зменшення допомоги — це є в нинішніх обставинах ніякою санацією по суті.

Кермунчик Виділу рішав 12. п. м. прийняти Загальні Збори делегатів з аеском „припинити аж до відклику виконання прийняті § 47 статуту про продовження допомогного періоду до 9-ти місяців“. Виділ покликнується на постанову з 9-ти місяців, що вимагає допомоги безробітним простягнутою, що вимагає допомоги безробітним простягнутою на 6 місяців, а дальші з допомогні місяці є „надобоважливі“. — і тому пробує цією нешторою релукцією соціальної забезпечки умови

робітників ритувати ситуацію. Вся пресова конференція мала теж по суті на меті переконати представників преси, що така редукація є необхідна. В усякому разі не дадуть себе переконати найширші ряди умовних робітників, які завжди йшли на сірому кінці в соціальному законодавстві і нині тратять ще ті маленькі добра, які до-сі мали.

ПРОДОВЖЕННЯ МАНДАТУ ВИС. КОМІСАРЯ ДАНЦІГА.

Ліга Націй, Данія і Польща згодилися на продовження мандату Ротінга як комісара Ліги Націй до остаточного іменування Англією обстоюють далі кандидатуру б. посла в Персії, Клів.

СПРАВА ВОЄННИХ ДОВГІВ.

Відповідь Америки в справі польських довгів.

Держ. департамент Зл. Держав відповів на польську ноту в справі відложення речиння платності рати воєнного дозгу, що припадає на 15 грудня, зазначаючи, що цю справу може урегулювати лише конгрес. Уряд пропонує, щоб створилася спец. комісія, яка простудіювала би справу фінансових зобов'язань поодиноких держав. Однак Зл. Держави думають, що колиб Польща заплатила рату, то це поліпшило би вигляди для переговорів.

Польський уряд вишле новий меморіал у цій справі.

Становище Англії та Франції.

Англіський уряд розглядав у понеділок справу платності грудневої рати для Зл. Держав.

Франція вишле до Зл. Держав ноту, щоб їй відложили грудневий речиння платності. Еріо конферував у тій справі з Норменом Дейвісом і міністром фінансів.

Радіові програми.

Чому львівська радіостанція не дає українських аудіо.

Управа Львівського Радія збирає вранд-годи представників преси, щоб поділитися із ними своїми досягненнями і вислухати деяких думок. Остання товариська гутірка була присвячена академічній темі про пропорцію у радіових програмах поважної музики до легкої. І одна і друга має своїх оборонців. Але що більшість радіослухачів не має музичної підготовки, то ця більшість не дуже радо слухає концертної музики, яка тягнеться дві години та більше. Зрештою, як самі директори радія признають, музика "призначена для концертних і оперних слухачів не завжди добре виходить у радіоапаратах, які домагаються зовсім інших умов виконання. Навіть не всі інструменти надаються в однаковій мірі добре на радіові продукції.

Всі ці питання належать ще до справ, на які мусить дати відповідь досвід. Деякі чужинні радіові станції роблять експерименти, щоб підбирати зовсім спеціальні програми, які не томили би пересічного слухача. З огляду на те, що при радіових аудіях зорові враження не грають ролі, слухові мусять мати іншу барву, ніж на концерті або у театрі.

При нагоді останньої конференції львівського радія, що відбулася в суботу 26. XI. ц. р., ми хотіли би звернути увагу на інше питання, чим головн. цікавляться тисячі українські абоненти.

У програмах цього радія досі фактично не існують українські пункти, ні вокальні ні відчитові. Радіова варшавська централь, що затверджує програми і сама здебільша їх виповнює зовсім не рахується із потребами широкої маси галицьких абонентів. Знаємо випадки, що чужинці, які приїзжали до Галичини і хотіли послухати в радіо української музики та співів, були попросту зачудовані, що львівське радіо не має їх у програмі. Інтелігентні чужинці не розуміють цієї політики і такий плановий бойкот усього, що українське доводить чужинців до зовсім інших висновків, ніж собі не уявляють деякі політики, що хотіли би й не чути українських звуків.

Радіо надає різні пункти програми призначені тільки для деякої частини слухачів. Програм для всіх без винятку нема. Аргумент, що української мови не розуміє багато слухачів не є тут суттєвим. Кожний із нас, що не розуміє жидівської мови теж послухав би з приємністю жидівських пісень і деклямацій. А вже слухаємо співа у різних чужих мовах. Крім цього радіо має тисячі українських і жидівських абонентів; скільки наших абонентів на пром'їй дуже значна і вони можуть домігатися являти у радіо мові. Радіо, що хоче задовольнити "всіх", повинно би рахуватися у власній інтересі із духовними потребами великої кількості своїх абонентів. Тільки тоді воно може пахувати на їхню піддержку.

3 еміграційних справ.

ХТО МОЖЕ ІХАТИ ДО КАНАДИ?

На основі існуючих еміграційних принципів, до Канади можуть їхати: 1) жінки до своїх чоловіків на підставі присланих з Канади візавань себесто "пермитів", 2) діти до 18 років, на підставі таких самих візавань, 3) наречені, що мають від своїх наречених "пермит", 4) реемігранти, що приїхали були до Польщі та в часі року від речиння виїзду з Канади, вертають туди назад. При цьому звертаємо увагу, що канадський пермит є важкий лише 5 місяців, а продовжити їх можна тільки винятково на дальші три місяці.

ВАЖНЕ ДЛЯ РЕЕМИГРАНТІВ, ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ П. АМ.

Реемігранти, що приїхали зі Злучених Держав і мають крім консульського паспорту "пермит до реєвтер" себесто дозвіл на поворот мусять виїхати до Злучених Держав впродовж року від дати виставлення "пермиту то реєвтер", а прольонгата є доволі важка.

РЕЄСТРАЦІЯ РОДИН ЕМІГРУЮЧИХ ДО АРГЕНТИНИ.

Почалася реєстрація родин, що хотіли би емігрувати до Аргентини. Родина така мусить складатися щонайменше з двох осіб алатних до фізичної праці на рілі і мусить мати поза оплатою на дорогу, на віза і т. д., що найменше сто п'ятдесят (150) доларів на задаток на землю і загосподарування.

ВИЇЗД ЧОЛОВІКІВ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯНОК.

Мужчини — польські громадяни, що одружилися з американськими громадянками, можуть старатися за американську візу та аа виїзд до Злучених Держав П. Ам. В тій цілі жінка мусить виробити пертфікат і прислати до американського консульства у Варшаві гарантійні листи, що стверджують висоту її заробітків у Америці та став покладає грошей. Всю інформацію можна дістати усно і письменно: "Еміграційний Дім", Львів, Вишневецьких 4.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. 744-?

— Коломия з покликком на допомогу нашому театрові. Гурт чільних коломийських громадян, під проводом сеньора наших письменників Андрія Чайковського, пригадає громадянству свій попередній, перший поклик — новим зазвном, щоби прийти систематично у допомогу нашій найкращій трулі "Театрові ім. І. Тобілевича". Коломия була перша, що дала почин до такої допомоги, а за нею пішли Бережани і Тернопіль. 19. листопада гурток при читальні "Просвіти" ім. М. Шашкевича у Коломиї дав виставу, чистий дохід з якої призначив на театральний фонд ім. Тобілевича. Виставою проводив і сам грав у ній проф. Дмитро Николишин. Гурт коломийських громадян кидає думку, щоби по містах, містечках і селах драматичні гуртки давали по одній виставі у користь "Театру ім. І. Тобілевича". Крім цього кожне місто у Галичині повинно би раз на рік скласти якусь допомогу на театр і цим забезпечити артистичну працю "Театру ім. Тобілевича". Пожертви на театр приймає коломийський комітет на таку адресу: "Кооп. Банк Покутський Союз у Народній Домі Фонд Театру ім. Тобілевича. Книжечка ч. 433. Коломия".

— Перша галицька шовкова матерія. Є у нас народний учитель І. Филипчук, невтомний пропагатор плекання шовкопрядки. Його жінка для розвитку шовківництва у Галичині дала перший гарний вислід. Саме недавно у Самборі виткали із нашої шовкопрядки першу шовкову матерію на звичайнім станку майстра Чухрая; назвали цю матерію "трама". Вона виткана із некрученої вовни, ще не зовсім тонкої, але доброї на мужеські сорочки, жіночі блузки та сукожки. Перша шовкова матерія пішла на фелони до села Лаврова та Вошанець, по 15 зол. за метр. Через зиму підготують нові зразки шовкових матерія. Ці перші спроби покищо не виплачуються ткацьким майстрам і домагаються інтелігентних сил, які самі найшлись серед самбірської інтелігенції. Очевидячки, що виріб шовкової матерія у більшій кількості дасть заробіток неодній інтелігентній людині і наш гріш не піде на чужину.

— Посвячення прапору Т-ва лазорців "Воля" у Львові відбувається в найближчу неділю 4. XII. ц. р. в Успенський церкві після богослуження (апоудне). По посвяченні відбудеться академія, получена з збиранням цвяхів, у салі "Сокола-Батька".

— Новий "Дом Людови" у підлявівській селі. У Криничках від Львова, колись чисто українському селі, посвятили урочище мн. невідомо "Дом Людови". Одночасно посвятили й відок-

ли там повітовий "Дім убогих", збудований за гроші фонду суспільної опіки і Повітового Виділу. Дім убогих, у якому буде приміщених 25 старців, вестимуть брати Альбертини.

— Українці в німецьких журналах. У XI-ому зшиткові мінхенського літературно-наукового журналу "Дер Граль" за серпень цього року поміщені два переклади п. Марії Мірчуків, нисель Архипа Тесленка (Наука) і Василя Стефаніка (Лан). Дальші переклади мають незабаром появилися. — Д-р Драбати, асистент бібліничого інституту в Берліні помітив у 7/8 зшитку (XII-го річника за 1932) поважного палеонтологічного органу "Архив фір Біненкунде", що висхдить накладом К. Вахгольда в Ноймюнстері у Гольштайні фахову працю "Чи можна бжолі розмножити зимою" та низку рецензій на українські й російські статті з обсягу пасічництва. — З. К-я.

— Гаражі і інваліда. В інвалідському домі при вул. Інвалідів у Львові 38-літн. інвалід із світової війни Йосиф Паздзернік перетяв собі бритвою жири на руках і ногах і порізав цілий живіт. Помер наслідком ран. Неадужав довгий час на нирки.

— Пімста бандитів. У Княждворі (пов. Коломия) на хату 75-літньої Анни Футулуйчукової напало чотирьох бандитів, бо довідалися, що вона продала поле за 1700 доларів. Хотіли теж застрілити бабусю, та вона присягла, що нікому не скаже про напад, тому дарували їй життя. Пініше Футулуйчукова таки виявила цей напад і поліція арештувала Віжнюка, Бойчука, Поповича та Міщука. Перших двох суд покарав тому два тижні догворечинцевою тюрмою, а Поповича й Міщука з причини недостачі доказів вини випустили на волю. В мин. суботу згоріла хата Футулуйчукової. Сусіди винесли з горіючої хати надпалене тіло бабусі. Слідство виявило, що підпалачі збили Футулуйчукову, попросту посікли сокирою, опісля обложили її соломкою, а хату підпалили. У згарищах найшли стоплених від горячі 2 кг. срібних грошей. Поліція як підозрілих арештувала м. ін. Поповича та Міщука. Бандити дісталися до хати підконом.

— Вибух бензини на зал. дворі. На дворі в Бересті н. Б. вибухнула цистерна бензини. При цьому згинув робітник Авр. Мілер, а другий робітник Маер Мельницький був тяжко ранений. Товарний вагон, що стояв неподалеки, згорів. Терен на просторі 20 м. знищений. Згоріла теж огорожа.

— Суперники Гельсуортія. Шведська преса приносить інформацію про щогорічних головних контркандидатів на нагороду Нобля. Проти англійського кандидата Гельсуортія, виступав французький поет Поль Валері та російський письменник Мережковский. Мережковский мав дістати нагороду за повість "Лонардо да Вінчі". Англійська кандидатура перемогла тому, що досі англійці мали пропорціонально мало лавреатів. Зате за Мережковським не було багато голосів.

— Фільмова хроніка. Голівудська фільмова академія призначила різні нагороди на рік 1932. За найкращу гру відзначені артистки Мері Дреслер у фільмі "Емма", Л. Фонтен у фільмі "Гвардійський офіцер", Х. Гейс у "Гріх Мадельон Кльд", артисти В. Бірі у "Чемпіоні", А. Льюї у "Гвардійському офіцері", Ф. Марс у "Докторі Джекілі", — режисери Ф. Борсейдж за "Погану дівчину", Кінг Відор за "Чемпіона", І. Штайнберг за "Шангайський експрес", автори сценаріїв Ф. Меріон за "Чемпіона", Р. Джонс за "Леді та джентельмен", Р. Гіт за "Доктор Джекіла". Більшости із цих фільмів ми не знаємо. — У Берліні закінчили фільму "Свято в честь трьох Фрателіні", своякі славних париських кльовнів, які грають у ній головну ролю; крім цього виступає там Ольга Чехова. — Кілька визначних представників китейської кінематографії вибрались до Берліна, щоби придбати досвід у цьому мистецтві. — Радянська кінематографія дає перший зразок фільму в роді Жюль Верна п. з. "Тайна Каратав" зі знімками в Москві, Криму та середній Азії. — Айзенштайн ставлять у Москві фільму "Черний консул" з участю чорношкірого проводиря республіки на острові Гаїті, якого ошукали французькі колонізатори, коли він пелажно захопився гаслами французької революції.

— Новий член Ліги Націй. Ліга Націй має нового члена, державу Ірак. Ця нова держава воскресла у 1914—8 р. ріжними етапами. Підвалини під неї каали урядові англійської адміністрації в Індії. Це було в інтересі англійської державної рації. Англія дала новій державі і своїх адміністраторів і гроші. Слід пригадати, що територія, де знаходиться нині Ірак, була колись колискою великих імперій. Ірак утратив незалежність наслідком боротьби ріжних племен і на його місці повстало отоманське царство. Туреччина володіла на цих землях жорстоко. Підчас світової війни стратегічне значіння Іраку було велике, бо він лежав на найстадійі і

3 РАДИ ЛІГИ НАЦІЙ.

Справа польсько-данігської угоди.

ЖЕНЕВА, 29. XI. ПАТ. Рада Ліги Націй схвалила остаточне переслати справу Манажурії З'єднаній Ліги. Опісля представник Вел. Британії Еск апрофорував справу введення золотого стандарту на залізничних. Справоздавець стверджує, що ця справа полагодили на основі угоди між обома сторонами в м.п. суботу, м.п. Еск і представник сенату П.м. Тому Рада має виконати лише своє вдоволення з вислідів конвенції та подікувати вис. комісареві Ліги Націй в Данії за його працю біля доведення справи до успішного вислуду.

Опісля справоздавець предложив прийняти яку резолюцію: 1) Рада приймає до відома умову заключену між Польшею та В. М. Данією. 2) Рада постановляє поручити комітетові трьох членів, виначених представником, щоби основно розглянув справу, аби її можна було предложити на сесії Раді.

Після вислухання представників обох сторін питання справоздавець привалив.

ВИБОРИ В БЕЛЬГІ.

БРЮСЕЛЯ, 29. XI. ПАТ. Оконечні вислуди виборів будуть відомі у вівторок. Тепер можна передбачити, що ліберали втратять мабуть 5—6 мандатів, фронтісти 4, зате католики зберуть або 6 мандатів, а соціалісти ок. 4.

В ЧОРНИХ ОБВІДКАХ.

У Болгарії відбулися в роковини підписання мирового трактату демонстрації. Деякі часописи вийшли в чорних обвідках.

БУРЯ ЗАСКОЧИЛА РИБАЛОК.

На Каспійському Морі буря заскочила 5000 рибалок. Досі арятували 900 рибалок.

МІСТО БЕЗРОБІТНИХ.

У Заверцці мають звільнити 10.000 робітників. На 33.000 мешканців буде там загалом 3000 безробітних.

УЛЬТІМАТ ДО УНІВЕРСИТЕТУ.

Мазарський уряд видав ультімат до університету в Дебреціні, щоби до 24 годин привернув до спокій.

ЗАТРОЇВСЯ Б. АНГЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР.

Бувш. англійський міністр закорд. справ Лейблен занедужав після того, як зів затроїв часо.

сучасніший ліній між Англією та Індією. Над Іраном ішла воздушна лінія до Індії. У новоствореній державі спершу столицею став Багдад, а потім Мосуль. Тепер ці два міста зруйновані. Іран є нині одною із найбідніших країн в Європі; цим треба розяснити піклування Англії, що провела там каналізацію. У місцях, де немає води, яка допливає каналами, дівчі в рік збирають живо, крім цього на великих просторах відкривають нафту.

— Пожежа на залізничному двірці у Львові. На головному зал. двірці у Львові вночі з суботи на неділю вибухнула пожежа в магазині для життєвого уряду. Вогонь повстав мабуть від напалової печі в одному із відділів магазину, де були легкозапалні матеріали. Шойно в 1. год. пожежу покінчилося гашення пожежі. Згоріло багато текстильних товарів, шкіри, кілька десятків роверів, кільканадцять тисяч пар калошів, кілька одинок. зводі друкарського паперу. Товари згоріли майже на 2 міль. золотих; були збиті члени.

— З 3-го грудня н. р. відновляють рух підземного поїзду ч. 2235 між Бруховичами (відстань 1247) і Львовом (приїзд год. 13.05).

— Анонс нуждара. На вулицях Варшави викликає сенсацію молодий винуджений чоловік з білечкою на грудях „Приймай всяку роботу“. Варшавські часописи зазначають, що в Польщі було вже кілька випадків, що безробітні шукали праці.

— Дипломатичний протест проти опери. Мазарський опері заповів „Містер Бу“ композитора Альбера. Заки ще поставили її вперше, китайський посол звернувся до дирекції театру і зажадав застерегти деякі зміни та поправки в опері та характеризувати деяких акторів, яких не згодилася на це. Тоді кит. посол звернувся проти опери в імені свого уряду, тому, що опера ображає національні почуття китайців, змальовуючи китайців як жорстоких.

— Шкандив випадок утраченої пам'яті. Нью-Йорк має наукову сенсацію. З вересня щез безслідно приятель Гувера капітан Раймонд Роджерс. Він виїхав із Нью-Йорку до Вашингтону у

Кривава авантюра та її епілог.

В неділю пополуноді й вечором мешканці Львова були заскочені спробою подібних виступів польських студентів, як це було нещодавно у роковини смерті студ. Вацлавського в Вильні. Люди були збентежені, не знаючи, в чому річ, і про причину свиховання польських студентів кружилися різні погослови. Шойно понеділяло справи.

Це тло досить трагічне. Кількох польських студентів ветеринарії вишло ок. пів до 2-ої ночі з нічної каварни „Адрія“ при вул. Шайнохи, йдучи — здається — до бару „Грота“ на тій торішній. Як потім показалося, авантюристів із суспільних янців. Поміж обома групами виявилася сварка і білка. Її вислід був для студентів трагічний, тому, що противники відразу вдарили — ножами. Ранені були: Ян Гротковський, Петрашко і Отан. Шелановський, уці студентів IV. року Академії Медичної Ветеринарії. Перший із них помер від ран, ще поки встигли перевести його до шпиталю. Поліції вдалося арештувати 4-ох авантюристів: Мойсея Каца, Шуліма Келера, Нухіма Шмера та кельєра Ізраєля Тунова.

Випадком поцікавилось і воядство, де в неділю передполуднем відбулася конференція поміж вояводами Рожняцьким, гор. стар. Клімовим і прок. Хіровським. Рішено повести приспішене слідство, яке вияснило авторитетно, хто і через що розпочав бійку та хто є безпосереднім винуватцем смерті Яна Гротковського. Не є вичислене, що у висліді слідства відбудеться доправний суд.

Тому, що всі арештовані є жидами, частина студентів пробувала — як це стверджує комуніст П.А.Т. — викликати авантюри, які здійснювала поліція. Сконфіскували теж у неділю пополуноді підбурюючу летючку; пишуть, що ця летючка була провокаційним ділом комуністів Корпорації, якої членом був пок. студент Ян Гротковський, видала відозву з покликом до збереження спокою. Ректор ветеринарії проф. Яновський слушно вважав у пресовому інтерв'ю, що нічий випадок на вул. Шайнохи (яка — мимоходом кажучи — має вже свою сумну славу, як прибіжище всякого шумовиння), є наслідком звичайного бандитизму і що не слід його політично закручувати. В усякому разі булоб річю гідною найбільшого спожаління — перекидати відповідальність за „жидівське ножа“ на зовсім невинні одиниці та ще й своє зрештою цілком зрозуміле, свиховання з приводу трагічної смерті молодого людини, проявляти у цілком анахронічних формах.

В понеділок передпол. спроби експресів по вторинили, але поліція скрізь відразу ліквідувала їх. На львівських високих школах викладачі йшли в понеділок при дуже малій фреквенції слухачів. В університеті жидівська молодь на виклади не прийшла. При вході до університету служба легітимувала студентів. Щоби не допустити до інцидентів — ректори всіх високих шкіл у Львові припинили вполудне виклади з загрозою уневажнити і тримістр при дальших неспокоях.

Широїть наш часопис!

дживати пост. п. Раквал з постеруку в Бюджнянх. По-віт. Кружок у Галичі вислав збірне зжальлення до Міністерства Внутрішніх Справ, а до стверства вислав спеціальну делегацію, щоби воно усунуло оці дивогляди та безправства.

Куток мови.

„Узяв ніж“ чи „взяв ножа“?

Проф. д-р Іван Огієнко помістив у ч. 259 „Нового Часу“ статтю на тему, чи треба казати „узяв ножа“ чи „взяв ніж“. Стаття викликана жартом „Зиза“ з приводу того, що на листівках заповіданого професором місцячка „Рілля Мова“ читаємо: „Редакція відповідає на листи коли на те долучено відповідного почтового значка“. У згаданій статті проф. Огієнко заявляє „Отож, в українській мові панує форма: Треба прислати значка, а не значок“. Пригадуючи, що „українська мова з найдавнішого часу має назвичайно цікаву рису в своїй складці — це живання знахідного (4-го, акузатива) відмінку однини слів неживих мужеського роду в формі родового (2-ого)“, наводить він тільки такі приклади. Зате не находимо у цій статті основного розяснення, що родовий відмінок „прислати паперу“ має значіння частинності і в цьому вся сутня різниця між двома формами. Адже не кажемо „прислати мені стола“, „дай мені книжки“. У книжці Ол. Синавського „Норми української літературної мови“ (Харків 1931) це питання на ст. 241 висвітлено як слід: „Дуже часто такі іменникові долатки в родовому відмінку змагаються з знахідним відмінком, але, взагалі кажучи, це конструкції не рівнозначні, бо з родовим відмінком у них вижеться частинність, а з знахідним суцільність, напр.: купити риби, соли, піску, полотна, значить купити частину того, що уявляють українці, з словами риба, сіль, пісок, полотно, а купити рибу, сіль, пісок, полотно можна сказати лише тоді, коли слухачам відомі риба, сіль, пісок... як певні, обмежені, конкретні речі“. Одним словом „долучено почтового значка“ це фальшива аналогія, бо в данім випадку маємо до діла з цілим предметом.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Мінодора з Левинських Майковська, дружина пароха і декана в Голозкові, пов. томського, упокоїлася по довгій та тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, дня 18. XI. 1932 р. в 63 році життя. Земля їй Пером!

Д-р Іван Ганкевич, адвокат у Коломії, помер у Вілні, куди його перевезли з львівської санаторії, 27. п. м. у шпиталі державних урядовців, після великої операції, у 53-тому році життя. Покійник був головою Надзірної Ради Покутського Союзу і розвивав поважну працю в різних колоніальних українських установах. Був членом Союзу Українських Адакатів, карним членом УНДО і т. д. Похоронено удовою п. Марією з Левинських (дошки прех. д-ра Костя Левинського) і зачинив по собі загаломий слід у всіх, що його знали. В. Я. П.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Дещо про працю Повітового Союзу Кооператив. Чортківський Повітовий Союз Кооператив, що переходив до незалежної поважної кріа, про причини якої не хочемо на цьому місці говорити, приходить поволі до себе. Після довгої знерв'я й упалку авдіа в цілому районі безперервний поступ і поправу. Новий директор П. С. К. п. Шмата тримає все залізною рукою, а дібравши собі відповідних співробітників, приводить усе до порядку і праця йде вперед. Товариші і козові мизка зменшуються, зловід усваючі з місця, тому не диво, що не заважаючи на тяжкі часи, доліра населення до праці Союзу зростає асоти дуже помітно. Великий поступ авдіа також у торговельній дисципліні. Коли ще в мин. році дисципліна кооператива не була більша, як 50 проц., то нині ця дисципліна доходить уже до 85 проц., а як так далі піде, то за рік повинен мати Чортків 100-процентою дисципліну. До поправи відносин причинилися немало й цьогорічні ревізії, проведені дуже солідно в цілому районі ревізорами Р. С. У. К. Словом: праця йде планою і продумана, так, що українські кооперативи тут району повинні перебути кріа щасливо. В найближчому часі, як зачуваємо, П. С. К. поведе також енергійну акцію за призначенням яким кооперативам нових членів, бо їх число все ще мале має.

ГАЛИЧ.

Пабіснотова акція в галицькій окрузі. В галицькому повіті наладив повіт. Кружок „Р. Школи“ в Галичі шкільний пабіснот як сіль. 22 села вже збирають пабіси, а Першій (першій) доручили вже підписати декларації. Не обходиться і тут — як звичайно — без перешкод. У Межигірській авті не хоче потверджувати підписів на деклараціях, бо боїться... карні зі старостами. Вислано телеграму в цій справі до Міністерства і зажадання до старостів. Відмовляє свого підпису також віт у Делянів. Вілні з Селіш і Темірорів, з початку заявили свою мову, оскільки швидше відмовлялись, бо їм заборонено потвер-

СПОРТ.

ЗАКІНЧЕННЯ ЛІГОВИХ МИСТЕЦТВ ПОЛЬЩІ.
В неділю відбулися три кінцеві ігри за мистецтво ліги: Краків: Висла — Польонія 2:0 (1:0), Варшава: Легія — Л. К. С. 4:1 (1:0), Седльце: 22. п. п. — Гарбарія 2:1 (0:1). Кінцева таблиця (при відборі 7 п. Чорним) представляється ось так: 1) Краків (29 п.), 2) Погонь (26 п.), 3) Варта (27 п.), 4) Л. К. С. (26 п.), 5) Легія (23 п.), 6) Висла (22 п.), 7) Рух (20 п.), 8) Варшавянка (20 п.), 9) 22. п. п. (19 п.), 10) Гарбарія (18 п.), 11) Чорні (16 п.) і 12) Польонія (16 п.). Зате після дійсного вислідів (на гри-ші) мистецтво добула польська Погонь (26 п.), 2) Кра-ків (27 п.), 3) Варта (27 п.), 4) Л. К. С. (25 п.), 5) Легія (23 п.), 6) Чорні (23 п.), 7) Висла (22 п.), 8) Рух (20 п.), 9) Гарбарія (18 п.), 10) Варшавянка (18 п.), 11) 22. п. п. (17 п.) і 12) Польонія (16 п.). Як бачимо, останнє місце

займає сях чи так, варшавська Польонія, яка спадє до А-класи, якщо не виртуть її змін дотеперішньої систе-ми розгрівок. Справа мистця (Погонь чи Краків?), як також есентуальну зміну розгрівок вирішати загальні збори ліги, які відбудуться в січні 1933 р.
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОКРУЗІ.
За вхід до А-класи відбулося двоє змагань: Львів: Станіславів — Ютшенка 1:0 (0:0), Ярослав: Огніско — Яніна 4:2 (2:1). Хто добуде мистецтво Б-класи і ввійде до А-к., покищо ще не з'являється. У таблиці веде Станісла-вові (11 п.), 2) Корона (8 п.), 3) Огніско (8 п.), 4) Яніна (6 п.) і 5) Ютшенка (1 п.). До розігравання залишилося ще троє змагань, так що мистецтво може ще добути кожна з трьох перших дружин.
За вхід до Б-класи Імператор переміг ходорівсько-го Сокола 3:1 (1:1), отже він входить остаточно до львів-ської Б-класи.

Нові книжки й журнали.
КНИЖКИ.
„РЕАЛЬНА“ ЧИ ВИЗВОЛЬНА ПОЛІТИКА? (Рад-мови на часі). Видання Розбудови Нації. Стор. 152. Форм. 16".
ЖУРНАЛИ.
МОЛОДЕ ЖИТТЯ, журнал українського дласту, Ч. 3—4. Рік XII. Прага, листопад 1932.
ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, Прага. 25. листопада 1932. Ілюстрований літературний і політичний двотижневик.
— о —
Ціни набілу у Львові.
„Маслосоюз“ платив кооперативам для 28. XI. 1932. на масло експортне та десерове пріма 3-00 зол., а літру молока 17—19 сот., літру сметани 0-90 зол., копу лень 7-00 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.
Великий Миський Театр.
Вівторок, 29. XI. год. 7.30 веч. прем'єра „Поворот Одисея“, пєса Виспанського (Абон. 4).
Середа, 30. XI. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“ (оп. Оффенбаха).
Четвер, 1. XII. год. 7.30 веч. „Поворот Одисея“ (Абон. 4).
П'ятниця, 2. XII. год. 7.30 веч. Опера. „Субота, 3. XII. год. 7.30 веч. „Поворот Одисея“ (Абон. 4).
Неділя, 4. XII. год. 3.30 веч. Ціни зни-жені „Марія“ (Абон. 2).
Неділя, 4. XII. год. 7.30 веч. „Поворот Одисея“ (Абон. 4).
Театр Ріжнорозностей.
Вівторок, 29. XI. год. 7.30 веч. „Шаунок перед зеркалом“ (Абон. 3).
Середа, 30. XI. год. 7.30 веч. „Шаунок перед зеркалом“ (продано).
Четвер, 1. XII. год. 7.30 веч. Рецитаци-оний вечір Гросбарда.
П'ятниця, 2. XII. год. 7.30 веч. „Бездом-ний лікар“ (Абон. 1. Ціни найнижчі).
Субота, 3. XII. год. 7.30 веч. „Шаунок перед зеркалом“ (Абон. 3).
Неділя, 4. XII. год. 3.30 попод. „Олім-пін“ (Абон. 2. Ціни знижені).
Неділя, 4. XII. год. 7.30 веч. „Шаунок перед зеркалом“ (Абон. 3).

Кіна.
АДРІА: „3000 метрів мурованої весело-сти“.
АПОЛЬО: „Скінчена пісня“ (Ліа. Гайда).
АТЛАНТИК: „Пісня ночі“.
КАСІНО: „Жінки без будучини“.
КОЛЬОСЕЙ: „Терни долі“, режис. „По-лю“.
КОПЕРНИК: „Кіноманья“ (Гарольд Льюїс).
МАРУСЕНЬКА: „Кіноманья“ (Гарольд Льюїс).
МІРАЖ: „Шлях до раю“ (Ліа. Гарвей).
ОАЗА: „Острів тайн“.
ПАЛАС: „Атлантида“ (Бриг. Гельм).
ПАН: „Щаслива Євасвета“.
ПАСАЖ: „Гієни ночі“ (Людвік Аль-бертін).
ПРОМІНЬ: „Чотирих із легі“.
СТИЛЕВ: „Білі тини“.
УТІХА: „Боротьба за честь“ (Кеч Мей-лард).
ХІМЕРА: „Князь Бубуль“ і комедія.

Закордонне радіо.
Вівторок, 29. листопада 1932.
Ляйпциг (389.5) 16.30 Концерт, 20.00 „Во-додоз“ оп. Херубіні, Братислава (278.8) 17.20 Рубінштайн: Соната (альбіка, Фор-теп.), 18.15 Реніталь Беркманн в Бетане-на (Фінляндія), Копенгаген (281.2) 15.00 Концерт, 21.25 „Тангейзер“ оп. Вагнера, Штрасбург (345.2) 18.00 Ліже, 20.45 Две-ля музика, 21.30 „Гарна Олена“ оп. Оффен-баха, Білгород (430.4) 11.00, 20.00 Кон-церт, Лінгенберг (472.4) 12.00, 13.00 Кон-церт, 20.15 „Лі Фінта Джардініера“ оп. Моцарта, Відень (517.2) 11.30 Квартет, 19.45 Військ. оркестра, 21.00 „Вальс, У-рак шукать своїй жінки“, Рига (525.4) 20.20 Лотиські пісні, Харків (937.5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 24.00 Оп. музика.

Середа, 30. листопада 1932.
Кенігсберг (217.1) 21.40 Хор, Барі (289.4) 20.30 Солисти, Братислава (278.8) 12.30 Пі-сні, Кюнаген, Штрасбург (345.2) 21.30 Кон-церт, Штутгарт (360.6) 20.00 „Дер Танф-ерс Зольдот“ оп. Штрауса, Гельсінгфорс (368.1) 18.40 Ашкен, спіл, Рим (441.2) 13.00, 17.30 Музика, 20.45 Вечір твд., опера, Пра-га (446.6) 20.05 Концерт, Мінхен (532.9) 20.00 Веч. вечір, Будапешт (550.5) 17.00 Оркестра, 19.45 Бетовенів вечір, Харків (937.5) 10.00, 11.00, 14.30, 16.35, 19.00 Кон-церт.

Ширіть наш часопис!

Львівське радіо.
Вівторок, 29. листопада 1932.
11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.35 16.15 Грамофон, 13.20 Метеоролог. ко-мунікат, 15.15 Господ. комунікат, 15.30 Комунікат держ. уряду фіз. виховання, 16.00 Авд. „Блакитних“, 16.25 „Нарис у-строю шкільництва“, відч. для учителів, 16.40 „Лелєвель“ відч., 17.00 Симф. кон-церт, 18.00 Розвязка конкурсу „При теле-фоні“, 18.10 Легка музика, Театр. кому-нікат, 19.00 „Петро Висоцький, вязель, скиталець“, 19.15 Всячина, 19.30 „Нова лі-тература в новій Польщі“, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Польська музика (ор-кестра), 20.45 Спорт, прес. рад. денник, 20.55 Фр. музика, 22.00 „Ін ільо темпоре давньої музики“, 22.15 Спомини старого годинника, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.
Середа, 30. листопада 1932.
11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.25, 16.00, 17.00 Грамофон, 13.20 Мете-оролог. комунікат, 15.15 Господар. ко-мунікат, 15.35 Для дітей: „Сонник пані Іванової“, „Андрійки“, 16.40 „Істебна й Висла“ відч., 17.25 Сільва рерум, 17.40 „Безробіття і праця жінок“, 18.00 Танк. музика, 18.20 „Дель протичахотничих“ промова, 19.00 „Рятуймо дитину“, 19.10 Всячина, 19.30 „Нова література в новій Польщі“, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Мадярська казеля „Лясла Ксодомпара“, 20.55 Спорт, 21.00 Скрипка, 22.10 На ови-ді, 22.25, 23.00 Танк. музика, 22.55 Кому-нікати.

ОПОВІСТКИ
На оголошення редакція не відповідає.
Важне для Тернопільщини. Україн-ський Банк Кооперативний у Тернополі платитиме від шалничих вкладок 6 пр. — Надзірна Рада. 911 1—1
Загальні Збори Українського Інституту для лішат у Перемішлі відбудуться в по-неділок 12. грудня в год. 4.30 попод. в Перемішлі в концертній залі Інституту. Порядок нарад: 1. Отворення зборів, 2. Відчитання протоколу з поп. заг. зб. 3. Звіт з діяльності Видалу і секретар-ський, 6) скарбника, в) господарський, г) управи гімназії, 4. Звіт шконтруючої комісії, 5. Ухвалення бюджетового елі-мінара, 6. Вибір 3 членів Видалу і одного заступника, 7. Вибір 3-х членів шконтру-ючої комісії, 8. Внески і запити. Наскіль-ко не з'явиться на збори приписане число членів Т-ва, загальні збори відбудуться тогоч самого дня, там же і з тим самим денним порядком в год. 5. попод. — За Видал: Др Загайкевич, голова, Мг. Нав-роцький, секретар. 910 1—1
Звичайні Загальні Збори Тов. „Україн-ська Бурса ім. о. А. Качала в Тернополі“ відбудуться в середу дня 7. грудня 1932 в год. 11 зга. 12. в полудні в льокалах Української Бесіди. 907 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
На оголошення редакція не відповідає.
КОВДРИ зол. 9.50 брочкові першоряд-но виконані, постів, найдешевше найбільший вибір Фрайліх, Львів, Сик-туська 21.

ВІЧНІ ПЕРА найдешевше чизравляє „Пр-онзіа“ Рутоського 10 (в брочі).

ПРОДАМ 8 томів Історії М. Грушевсько-го. Зголошення до Адм. „Діла“ під 320 зол. 877 1—2

КОНЦІПІЕНТ знайде заняття їх спіль-ник, коли поможе зредукваному судді позичкою відпочити відоматську канце-ляр'ю в Галичині або на Волині. Зголо-шення С. Карпак, Перемішля, Грушваля-ська 79. 912 1—3

Діна, яку дає мильце до зубів

дає зубам блискучу білість.

ВЕЧІРНІЙ КУРС КРОЮ від 1-го грудня за зниженою оплатою у Вишій Кравець-кій Школі Козловської, Академічна 22, І. п. 857 2—2

ТОРБИНКИ жіночі зі шкіри — великий вибір — найдешевше в робітні римар-сько-галантерейній М. Барера, вул. Сик-туська 2. 370 23—33

ФОРМИ суконь наймодніші — найпевні-ші — заграничні й на замовлення. Фірма Козловська, Академічна. 903 2—3

УМЕБЛЬОВАНА, дуже тепла, фронтова кімната до аняйму. Вул. Виспанського ч. 31. 901 2—3

СТОЛЯРНЯ Хоркавого вже відчинена при вул. Лукасінського 4. і Скарбівської 4.

ПОРТІЕРА, кавалера, в віці 27—35 літ, обовязково довірочного, меткого, з осві-тою 4 класу гімназії, пошукує від зараз укра-їнська установа у Львові. Письменні зго-лошення з поважними референціями сла-ти до Адмін. під „Портієр“. Рахуюмо тільки на першорядну здібну силу; по-важні і такі, що не уміють управляти ані здобути собі авторитет серед підчинених, нехай навіть не зголошуються. 908 1-1

ТЕПЕР продаємо: Найелегантніші плащі з футриними ковчирами по зол. 80.—, 95.— і вище; Сукні крєдешен по зол. 40—48 і більше; Шляфочки гімалая дуже дешево. Також усі інші речі продаємо по нечувано низьких цінах. Магазин жі-ночої конфекції Якія Позамент, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 912 1-5

ЗАМІСЦЬ вештатися по місті та наразу-ватися на неприємності, вступити на мил-ний відпочинок у цукорні Д. Стецькова, Миколая 7, на добру каву.

ОГОЛОШЕННЯ
На оголошення редакція не відповідає.

Броня
Зайденфрав
Львів, пл. ГОЛУХОВСЬКИХ Ч. 1.
Гуртіня шкля, нафтових ламп, порцеля-ни і фансін. 1—1

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади І. II. і III. часть
Ціна 8— золотих — без пересилки.

ОСТОРОГА!
Тільки оригінальна
ЧЕКОЛЯДА
перечишуча
Драстін-Любельський
ділає з добрим вислідом
лагідний спосіб
перечислення
ДЛЯ ДІТЕЙ
І ДОРОСЛИХ.
Препарат польської.
Чеколядка 15 сот.

МЕБЛІ ГНУТІ фабрик Тонет і Мазова.
МЕБЛІ БЮРОВІ — роґожі та хідники
кокосові і всякі вироби з дерева поручає
А. КОНЕВІЧ,
Львів, Баторого 12, тел. 76-00.
802 Ціни значно знижені. 2—3

ЛІЖКА
МЕТАЛЕВІ
ВІЗКИ
ДІТОЧІ
поручає дешево
фабричний склад
МЕЧ. ВОЛКОВИНСКИЙ
Львів, КОПЕРНИКА 5. Тел. 95—97
Металеві тапчани.
УВАГА! Шик фабричні.

П'ЯНИНА першорядні по зни-жених цінах; на до-дільних умовинах. Ку-пно, продажа; заміна у жи-вляних інстру-ментів.
НОВАЦКІ
Пісудського 17. Тел. 35-21.
АЛЬФОНС ДОДЕ
МАЦІЦЬКИЙ
Переклад із французьк. мови М. Руд-ницького. — Ціна 3— зол., з почт пересилкою 4— зол.